ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง เปลี่ยนแปลงข้อมูลในหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมวิชาการเกษตรได้ออกประกาศคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๗ รายการ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ และได้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พืชฟักทอง จำนวน ๑ สายพันธุ์ คือสายพันธุ์พีเอสเค 18 (PSK18) เลขที่ ๒๑๑๖/๒๕๖๖ และพืชกระเจี๊ยบแดง จำนวน ๒ สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์อาร์เอสเค-ดีพี2 (RSK-Dp2) เลขที่ ๒๑๑๗/๒๕๖๖ และสายพันธุ์อาร์เอสเค-แอล (RSK-L) เลขที่ ๒๑๑๘/๒๕๖๖ ให้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

เนื่องจาก กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ มีความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงชื่อพันธุ์พืช จำนวน ๓ รายการ ในรายการลำดับที่ ๑๕ พืชฟักทอง สายพันธุ์พีเอสเค 18 (PSK18) เป็นพืชฟักทอง พันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1) ลำดับที่ ๑๖ พืชกระเจี๊ยบแดง สายพันธุ์อาร์เอสเค-ดีพี2 (RSK-Dp2) เป็นพืชกระเจี๊ยบแดง พันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1) และลำดับที่ ๑๗ พืชกระเจี๊ยบแดง สายพันธุ์อาร์เอสเค-แอล (RSK-L) เป็นพืชกระเจี๊ยบแดง พันธุ์ศรีสะเกษ ๒ (Sisaket 2)

กรมวิชาการเกษตรจึงขอประกาศชื่อพืชฟักทอง พันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1) พืชกระเจี๊ยบแดง พันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1) และพืชกระเจี๊ยบแดง พันธุ์ศรีสะเกษ ๒ (Sisaket 2) โดยใช้ข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ตามประกาศฉบับเดิม หากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าว เป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางวิลาวัณย์ ใคร่ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ฟักทองสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑
(*Cucurbita moschata* ‘Sisaket 1’)

<u>ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน</u>

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 025790583

<u>แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์</u>

ฟักทองสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1’) เกิดจากการรวบรวมพันธุ์ฟักทองจากแหล่งต่าง ๆ ในระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2543 นำมาคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตสูง คัดเลือกได้ 10 สายพันธุ์ ปี พ.ศ. 2554 – 2555 นำเมล็ดพันธุ์จากสายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 100 เมล็ดต่อสายพันธุ์ มารวมกัน (Bulk seed) เพื่อรวบรวมลักษณะทางการเกษตรที่ดีไว้ด้วยกัน หลังจากนั้นนำมาปลูกในแปลงเดียวกันปล่อยให้ผสมกันอย่างอิสระในครั้งแรก (S_0) คัดเลือกต้นฟักทองที่มีลักษณะดี เก็บเมล็ดพันธุ์จากต้นที่ผ่านการคัดเลือก นำมาปลูกในรุ่นต่อไป ทำการปลูกฟักทองคลุมดอกตัวเมียและตัวผู้ ทำการผสมตัวเองภายในต้นเดียวกัน ทำการคัดเลือกตามเกณฑ์มาตรฐานการคัดเลือกที่ตั้งไว้ ดังนี้ ผลมีขนาดกลาง 1.5-3.5 กิโลกรัม ผลผลิตสูง ความหนาเนื้อไม่น้อยกว่า 2.5 เซนติเมตร จนกระทั่งถึงรุ่นที่ 7 (S_7) ในปี พ.ศ. 2560 เนื่องจากฟักทองเป็นพืชตระกูลแตงถึงแม้จะเป็นพืชผสมข้ามแต่ไม่มี inbreeding depression จนกระทั่งถึงรุ่นที่ 7 (S_7) ในปี พ.ศ. 2560 ได้สายพันธุ์ฟักทองที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน 3 สายพันธุ์ ได้แก่ PSK 8 PSK 17 และ PSK 18 ในปี พ.ศ. 2561 – 2562 ทำการเปรียบเทียบสายพันธุ์ฟักทองที่ผ่านการคัดเลือกกับพันธุ์การค้าเพื่อประเมินศักยภาพ โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อคสมบูรณ์ (Randomized Completely Block Design; RCB) จำนวน 3 ซ้ำ 7 กรรมวิธี ซึ่งฟักทองสายพันธุ์ Sisaket 1’ ให้ผลผลิตในฤดูหนาวอยู่ระหว่าง 1.5-2.2 ตันต่อไร่ และขนาดผลอยู่ระหว่าง 1.5-3.2 กิโลกรัมต่อผล ส่วนฤดูฝนให้ผลผลิตอยู่ระหว่าง 1.0-1.3 ตันต่อไร่ และขนาดผลอยู่ระหว่าง 1.2-2.7 กิโลกรัมต่อผล

<u>แผนผังการปรับปรุงพันธุ์</u>

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2542-2543	รวบรวมพันธุ์ฟักทองจากแหล่งต่าง ๆ คัดเลือกได้จำนวน 10 สายพันธุ์ ↓	ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
2554-2555	นำเมล็ดจากสายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือก มารวมกัน (Bulk seed) จำนวน 100 เมล็ด นำมาปลูกจำนวน 100 ต้น ผสมอย่างอิสระ (S_0) คัดเลือกได้ 11 สายพันธุ์ ↓ S_0 ปลูกฟักทอง 11 สายพันธุ์ 110 ต้น คัดเลือกได้ 11 สายพันธุ์ ↓ ⊗	

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
	S_1	
	ปลูกฟักทอง 11 สายพันธุ์ 110 ต้น	
	คัดเลือกได้ 9 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
	S_2	
	ปลูกฟักทอง 9 สายพันธุ์ 108 ต้น	
	คัดเลือกได้ 9 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
	S_3	
	ปลูกฟักทอง 9 สายพันธุ์ 108 ต้น	
	คัดเลือกได้ 9 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2556-2560	S_4	
	ปลูกฟักทอง 9 สายพันธุ์ 108 ต้น	
	คัดเลือกได้ 7 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
	S_5	
	ปลูกฟักทอง 7 สายพันธุ์ 112 ต้น	
	คัดเลือกได้ 7 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
	S_6	
	ปลูกฟักทอง 7 สายพันธุ์ 112 ต้น	
	คัดเลือกได้ 7 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
	S_7	
	ปลูกฟักทอง 7 สายพันธุ์ 112 ต้น	
	คัดเลือกได้ 7 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2561-2562	เปรียบเทียบพันธุ์ฟักทอง	
	วางแผนแบบ RCB 3 ซ้ำ 7 กรรมวิธี โดยมีพันธุ์เป็นกรรมวิธี	
	ประกอบด้วย สายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกและพันธุ์การค้า	
	(4 ฤดูปลูก : 2 ฤดูฝน และ 2 ฤดูหนาว)	
	↓	
2565	ฟักทองสายพันธุ์ Sisaket 1’	

หมายเหตุ : ⊗ หมายถึง การผสมตัวเอง (self-pollination)

<u>ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์</u>

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ฟักทองสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cucurbita moschata* ‘Sisaket 1’ วงศ์ Cucurbitaceae ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากแก้ว

ลำต้น ลำต้นเป็นเถาเลื้อย ลักษณะเป็นเหลี่ยม มีขนปกคลุม

ใบ ใบเดี่ยว ออกตามเถา โคนใบเว้ารูปหัวใจ ปลายใบมน ขอบใบหยัก เว้าเป็นแฉกตื้น ใบสีเขียวมีแต้มขาวคล้ายแป้ง มีขนปกคลุมทั้งสองด้าน

ดอก/ช่อดอก ดอกแยกเพศร่วมต้น ดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบ กลีบรองกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูประฆัง ปลายแยกกันเป็น 5 กลีบ สีเหลือง ดอกเพศเมียมีรังไข่ปรากฏชัดเจน ดอกเพศผู้มีก้านดอกยาว

ผล ผลเดี่ยว รูปค่อนข้างแป้น ผิวผลเป็นตุ่มนูนขรุขระ เนื้อผลสีเหลือง

เมล็ด เมล็ดแบน รูปร่างคล้ายรูปไข่ ขอบเมล็ดแข็งเป็นสัน สีขาว

ลักษณะอื่น ๆ

1. ผลขนาดกลาง
2. ผลผลิตในฤดูหนาวอยู่ระหว่าง 1.5-2.2 ตันต่อไร่ และขนาดผลอยู่ระหว่าง 1.5-3.2 กิโลกรัมต่อผล ส่วนในฤดูฝนผลผลิตอยู่ระหว่าง 1.0-1.3 ตันต่อไร่ และขนาดผลอยู่ระหว่าง 1.2-2.7 กิโลกรัมต่อผล

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของฟักทองสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1)
ก ต้น **ข** ใบ และดอก **ค** ผล

ฟักทองสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1)

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑
(*Hibiscus sabdariffa* ‘Sisaket 1’)

<u>ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน</u>

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร

ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 025790583

<u>แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์</u>

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1) ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ทำการคัดเลือกแบบเมล็ดต่อต้น (Single seed decent method) ในปี พ.ศ. 2555 ผสมพันธุ์ระหว่างกระเจี๊ยบแดงพันธุ์ซูดานและพันธุ์กลีบยาว ปี พ.ศ. 2556 - 2561 ทำการคัดเลือกโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือ ผลผลิต และสารสำคัญ Anthocyanin สูง จนถึงปี พ.ศ. 2561 (รุ่นที่ 6) คัดเลือกได้ 3 สายพันธุ์ ได้แก่ RSK-Dp1 RSK-Dp2 และ RSK-Dp3 ในปี พ.ศ. 2562-2563 นำมาปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์เกษตรกร โดยมีการวางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อคสมบูรณ์ (Randomized Completely Block Design; RCB) จำนวน 2 ซ้ำ 13 กรรมวิธี (สายพันธุ์) ซึ่งกระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ RSK-Dp2 ให้ผลผลิตและสารสำคัญ Anthocyanin (anthocyanin-3-glucoside และ cyandine-3-glucoside) สูง กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์นี้เป็นพืชวันสั้น จะให้ผลผลิตและคุณภาพกลีบเลี้ยงสูงในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ซึ่งเป็นฤดูปลูกที่เหมาะสม หากปลูกในฤดูที่ไม่เหมาะสมจะทำให้ผลผลิตและคุณภาพลดลง

<u>แผนผังการปรับปรุงพันธุ์</u>

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2555	พันธุ์ซูดาน X พันธุ์กลีบยาว	ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
	↓	
2556	F_1	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 160 ต้น คัดเลือกได้ 20 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2557	F_2	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 20 สายพันธุ์ จำนวน 800 ต้น คัดเลือกได้ 40 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2558	F_3	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 40 สายพันธุ์ จำนวน 400 ต้น คัดเลือกได้ 20 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2559	F_4	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 10 สายพันธุ์ จำนวน 100 ต้น คัดเลือกได้ 6 สายพันธุ์	

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
	↓ ⊗	
2560	F_5	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 6 สายพันธุ์ จำนวน 120 ต้น คัดเลือกได้ 3 สายพันธุ์	
	↓ ⊗	
2561	F_6	
	ปลูกกระเจี๊ยบแดง 3 สายพันธุ์ จำนวน 120 ต้น	
	↓	
2562-2563	เปรียบเทียบพันธุ์ วางแผนแบบ RCB 2 ซ้ำ 13 กรรมวิธี โดยมีพันธุ์เป็นกรรมวิธี ประกอบด้วย สายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือก และพันธุ์ซูดาน (พันธุ์การค้า/เกษตรกร) เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการ 2 ฤดูปลูก	
	↓	
2564	กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ Sisaket 1	

หมายเหตุ : ⊗ หมายถึง การผสมตัวเอง (self-pollination)

<u>ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์</u>

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hibiscus sabdariffa* ‘Sisaket 1’ วงศ์ Malvaceae ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากแก้ว

ลำต้น ต้นเป็นพุ่ม แตกกิ่งก้าน ลำต้นสีม่วง

ใบ ใบเดี่ยว รูปแฉกแบบนิ้วมือ มีหยักลึกประมาณครึ่งหนึ่งของระยะขอบใบถึงกลางเส้นใบ จำนวน 3-4 แฉก แผ่นใบสีเขียว เส้นใบสีแดงเข้ม

ดอก/ช่อดอก ดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบ กลีบดอกบาง จำนวน 5 กลีบ สีดอกวงนอกสีชมพูเข้ม สีดอกวงในสีม่วงแดง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ริ้วประดับ 9–11 อัน หลังจากดอกร่วงกลีบเลี้ยงจะขยายขนาดจนมีขนาดใหญ่ โคนกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน ส่วนปลายกลีบบานออก จำนวน 5 กลีบ สีม่วงแดง

ผล/เมล็ด รูปร่างกลมรี ผลอ่อนสีเขียวปนแดง ผลแก่สีน้ำตาล ผลแก่จะแห้งแตกมี 5 ซีก รูปร่างคล้ายสามเหลี่ยมมีมุม เมล็ดแก่สีน้ำตาล

ลักษณะอื่น ๆ

1. ผลผลิตสูงโดยมีน้ำหนักกลีบเลี้ยงแห้ง อยู่ระหว่าง 297-388 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ซูดานที่ให้น้ำหนัก 190-232 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.00-67.43
2. ขนาดกลีบเลี้ยงเฉลี่ยใหญ่กว่าพันธุ์ซูดานและพันธุ์กลีบยาว โดยมีความกว้างและความยาว คือ 8.6 และ 7.2 เซนติเมตร ขณะที่พันธุ์ซูดานมีขนาด 5.3 และ 3.3 เซนติเมตร และพันธุ์กลีบยาวมีขนาด 3.8 และ 6.0 เซนติเมตร
3. น้ำหนักสดต่อดอกเฉลี่ยมากกว่าพันธุ์ซูดานและพันธุ์กลีบยาว โดยมีน้ำหนักสดไม่รวมเมล็ดอยู่ที่ 17.0 กรัมต่อดอก ขณะที่พันธุ์ซูดานมีน้ำหนัก 9.74 กรัมต่อดอก และพันธุ์กลีบยาวมีน้ำหนัก 8.9 กรัมต่อดอก
4. มีสารสำคัญสูง โดยมี Anthocyanin (anthocyanin-3-glucoside) 16,069 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และ Anthocyanin(cyandine-3-glucoside) 1,416 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม สูงกว่าพันธุ์ซูดาน 2.5 และ 1.6 เท่าตามลำดับ

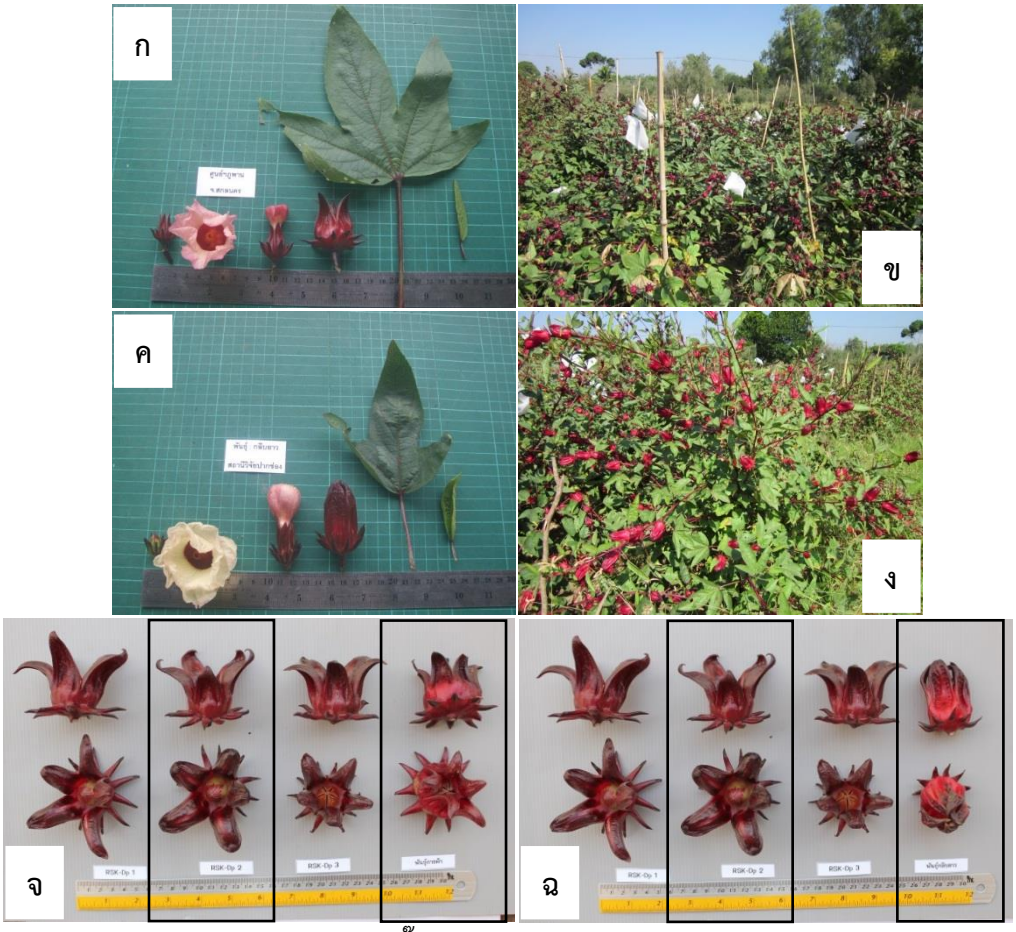

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเจี๊ยบแดงพันธุ์ซูดาน และพันธุ์กลีบยาว

ก-ข ใบ ดอก กลีบเลี้ยง (ผล) และต้นพันธุ์ซูดาน **ค-ง** ใบ ดอก กลีบเลี้ยง (ผล) และต้นพันธุ์กลีบยาว

จ กลีบเลี้ยงสายพันธุ์ Sisaket 1 และพันธุ์ซูดาน

ฉ กลีบเลี้ยงสายพันธุ์ Sisaket 1 และพันธุ์กลีบยาว

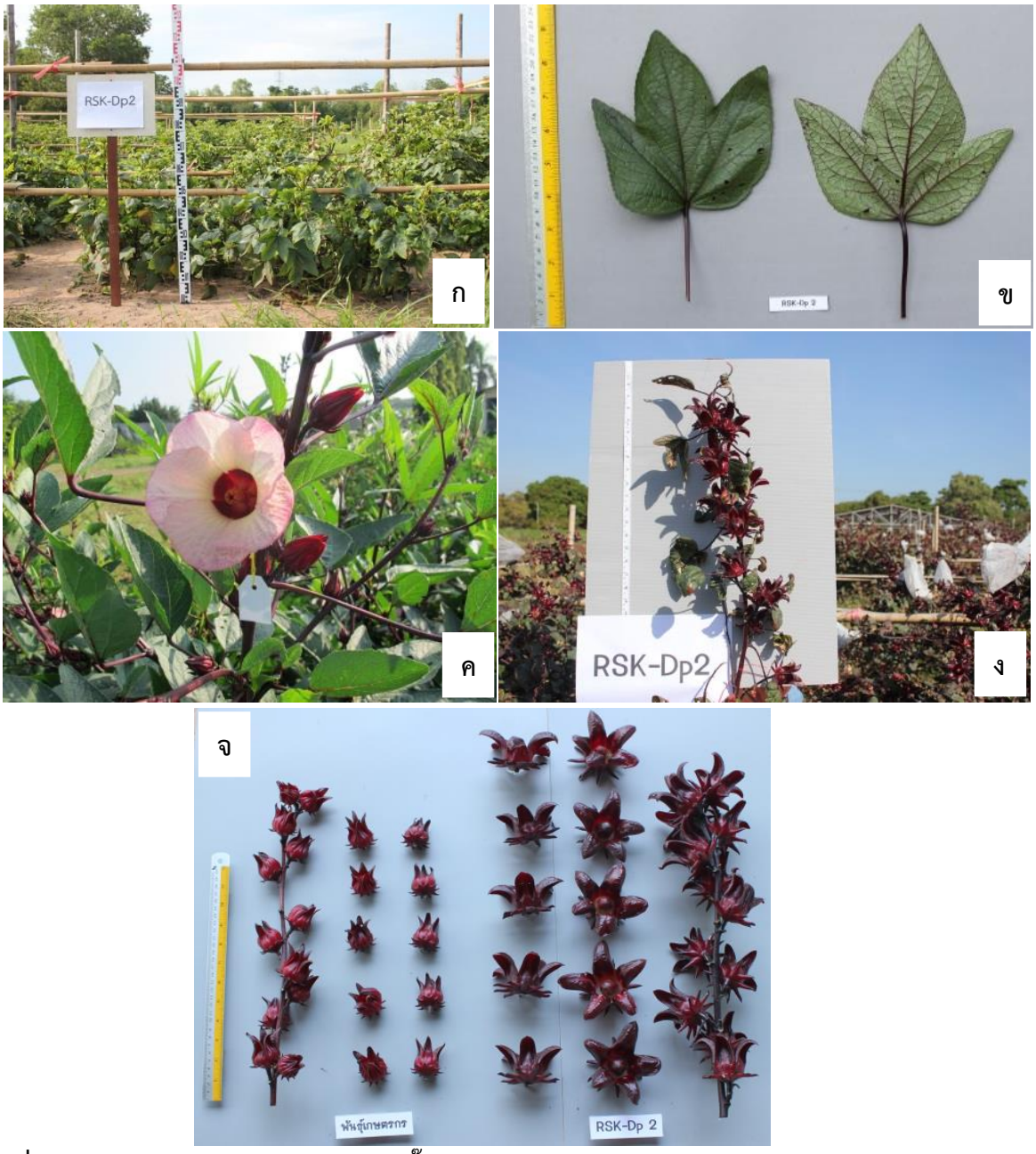

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1)
ก ต้น **ข** ใบ **ค-ง** ดอก **จ** กลีบเลี้ยง (ผล) เปรียบเทียบกับพันธุ์เกษตรกร

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๑ (Sisaket 1)

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๒
(*Hibiscus sabdariffa* ‘Sisaket 2’)

<u>ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน</u>

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 025790583

<u>แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์</u>

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๒ (Sisaket 2) ได้จากการคัดเลือกจากพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2561 ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ทำการคัดเลือกแบบคัดเลือกพันธุ์บริสุทธ์ โดยทำการคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตและสารสำคัญ Anthocyanin สูง จนถึงปี พ.ศ. 2561 (รุ่นที่ 6) คัดเลือกได้ 4 สายพันธุ์ ได้แก่ RSK-p1 RSK-p2 RSK-p3 และ RSK-L ในปี พ.ศ. 2562 - 2563 นำมาปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์เกษตรกร โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อคสมบูรณ์ (Randomized Completely Block Design; RCB) จำนวน 2 ซ้ำ 13 กรรมวิธี (สายพันธุ์) ซึ่งกระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ RSK-L ให้ผลผลิตและสารสำคัญ Anthocyanin (anthocyanin-3-glucoside) สูง กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์นี้เป็นพืชวันสั้นจะให้ผลผลิตและคุณภาพกลีบเลี้ยงสูงในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ซึ่งเป็นฤดูปลูกที่เหมาะสม หากปลูกในฤดูที่ไม่เหมาะสมจะทำให้ผลผลิตและคุณภาพลดลง

<u>แผนผังการปรับปรุงพันธุ์</u>

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2555	กระเจี๊ยบแดงพันธุ์พื้นเมืองศรีสะเกษ ปลูกกระเจี๊ยบแดง 800 ต้น คัดเลือก ผสมตัวเอง (S_0) ได้จำนวน 10 สายพันธุ์ ↓ ⊗	ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
2556	S_1 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 10 สายพันธุ์ 200 ต้น คัดเลือกได้ 16 สายพันธุ์ ↓ ⊗	
2557	S_2 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 16 สายพันธุ์ 320 ต้น คัดเลือกได้ 12 สายพันธุ์ ↓ ⊗	
2558	S_3 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 12 สายพันธุ์ 240 ต้น คัดเลือกได้ 8 สายพันธุ์ ↓ ⊗	

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2559	S_4 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 8 สายพันธุ์ 240 ต้น คัดเลือกได้ 6 สายพันธุ์ ↓ ⊗	
2560	S_5 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 6 สายพันธุ์ 240 ต้น คัดเลือกได้ 4 สายพันธุ์ ↓ ⊗	
2561	S_6 ปลูกกระเจี๊ยบแดง 4 สายพันธุ์ 120 ต้น ↓	
2562-2563	ปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ วางแผนแบบ RCB 2 ซ้ำ 13 กรรมวิธี โดยมีพันธุ์เป็นกรรมวิธี ประกอบด้วย สายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือก และพันธุ์ซูดาน (พันธุ์การค้า/เกษตรกร) เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการ 2 ฤดูปลูก ↓	
2564	กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ Sisaket 2	

หมายเหตุ : ⊗ หมายถึง การผสมตัวเอง (self-pollination)

<u>ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์</u>

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๒ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hibiscus sabdariffa* ‘Sisaket 2’ วงศ์ Malvaceae ไม้ล้มลุก

ราก ระบบรากแก้ว

ลำต้น ต้นเป็นพุ่ม แตกกิ่งก้าน ลำต้นสีม่วง

ใบ ใบเดี่ยว รูปแฉกลึกแบบนิ้วมือ มีหยักลึกเกือบถึงเส้นกลางใบ จำนวน 4 แฉก แผ่นใบสีเขียว เส้นใบสีแดงปนเขียว หูใบสีเขียว

ดอก/ช่อดอก ดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบ กลีบดอกบาง จำนวน 5 กลีบ สีดอกวงนอกสีเหลืองเข้ม สีดอกวงในสีม่วงแดง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ริ้วประดับ 9-11 อัน หลังจากดอกร่วงกลีบเลี้ยงจะขยายขนาดจนมีขนาดใหญ่โคนกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน ส่วนปลายกลีบบานออก จำนวน 5 กลีบ สีม่วงแดง

ผล/เมล็ด รูปร่างกลมรี ผลอ่อนสีเขียวปนแดง ผลแก่สีน้ำตาล ผลแก่จะแห้งแตกมี 5 ซีก รูปร่างคล้ายสามเหลี่ยมมีมุม เมล็ดแก่สีน้ำตาล

ลักษณะอื่น ๆ

1. ผลผลิตสูงมีน้ำหนักกลีบเลี้ยงแห้ง ประมาณ 294-317 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ซูดานที่ให้ผลผลิต 190-232 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.63-54.73
2. ขนาดกลีบเลี้ยงเฉลี่ยใหญ่กว่าพันธุ์พื้นเมือง โดยมีความกว้างและความยาว คือ 8.6 และ 7.2 เซนติเมตร ขณะที่พันธุ์พื้นเมืองมีขนาด 2.1 และ 4.5 เซนติเมตร
3. น้ำหนักสดต่อดอกไม่รวมเมล็ดเฉลี่ย 14.45 กรัมต่อดอก มากกว่าพันธุ์พื้นเมืองซึ่งมีน้ำหนัก 6.18 กรัมต่อดอก
4. สารสำคัญ Anthocyanin (anthocyanin-3-glucoside) 7,230 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม สูงกว่าพันธุ์เกษตรกรร้อยละ 12.83

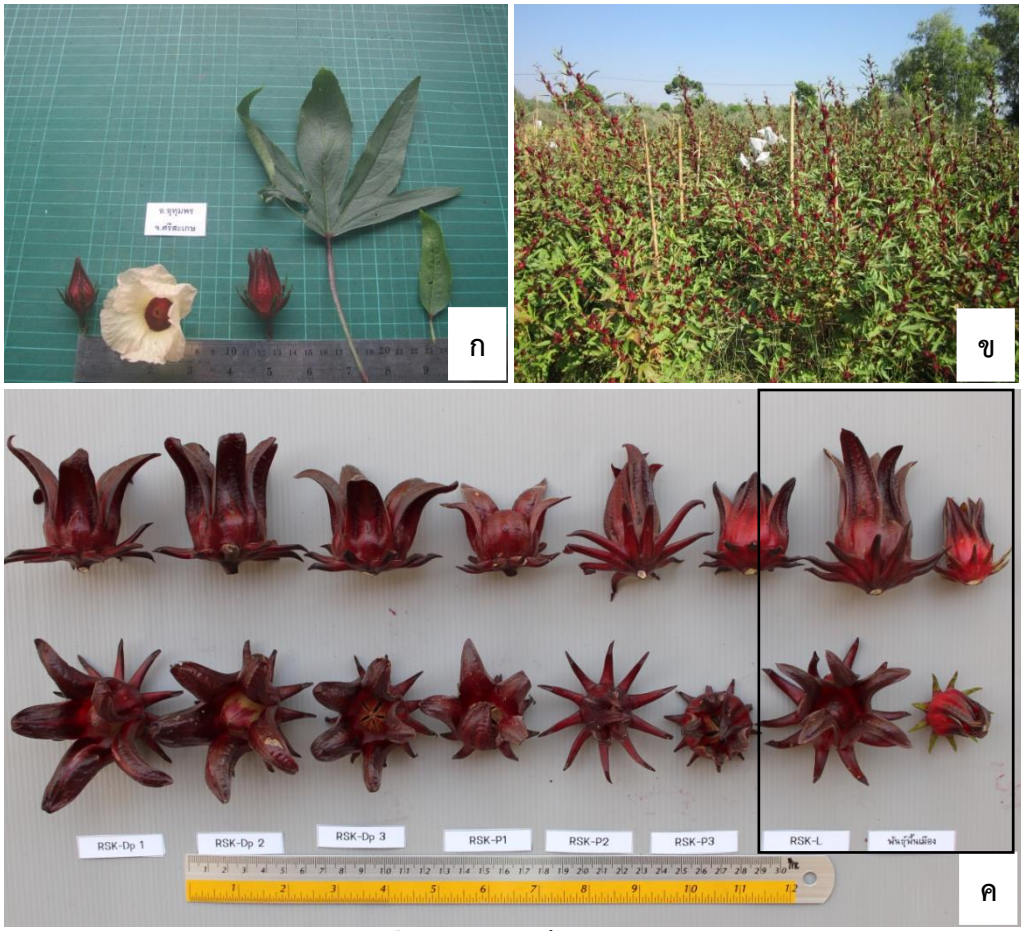

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเจี๊ยบแดงพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดศรีสะเกษ
ก ใบ ดอก กลีบเลี้ยง (ผล) **ข** ต้น
ค กลีบเลี้ยงสายพันธุ์อาร์เอสเค-แอล (Sisaket 2) และพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดศรีสะเกษ

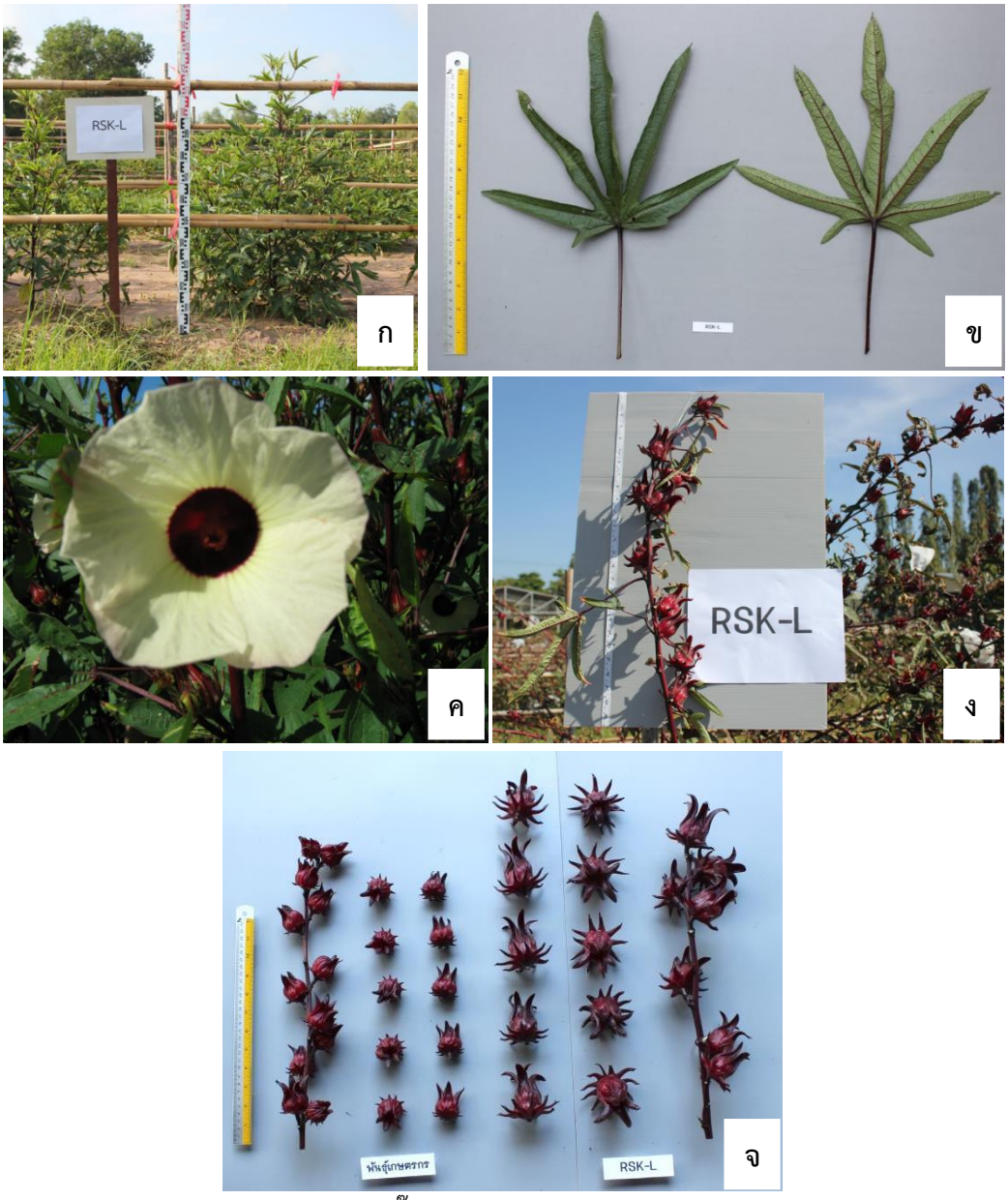

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๒ (Sisaket 2)
ก ต้น **ข** ใบ **ค-ง** ดอก **จ** กลีบเลี้ยง (ผล) เปรียบเทียบกับพันธุ์เกษตรกร

กระเจี๊ยบแดงสายพันธุ์ศรีสะเกษ ๒ (Sisaket 2)